

Kiri Kesk-Euroopast

Me seisame silmitsi määratute mõõtmatega humanitaarkatastroofiga. Sajad tuhanded põgenikud Lähis-Idast ja Aafrikast otsivad meie ühises Euroopas pääsemist, turvalisust, tingimusi normaalseks eluks. Alles üsna hiljuti koputasime meie ise Euroopa uksele.

Meie vastuseks ei saa olla äraütlemine ja abist keeldumine. Kahjuks kuuleme meie regioonis palju just selliseid arvamused. Pärast 1989. aastat suhtuti ühendatud Euroopas umbusuga uue Kesk-Euroopa – Balti riikidest Rumeenia ja Bulgaariani – integreerumissuutlikusse meie ajaloo, poliitiliste traditsioonide ja majanduse olukorra tõttu. Ent mitte meie Euroopa osa polnud peamiseks ohullikas Euroopa Liidule viimastel rasketel aastatel.

Kuid täna on jälle tagasi see eraldusjoon keset ühtset Euroopat, seekord moraalses mõõtmes. See puudutab meie suutlikkust meeletult põgenikele kaasa tunda ja neile praktilist abi anda. Loomulikult, meie ei ole vastutavad ebastabiilse olukorra ja ühiskonnakorralduse lagunemise eest maades, kust täna tulevad pagulased. Mitte meie ei muutnud neid riikideks, kus valitseb lakkamatu hirm ja vägivaldse surma oht, ning inimese elu on “üksildane, vaene, loomalik ja lühike”. Meie maades – erinevalt riikidest, kel on seljataga koloniaalne ja imperialistlik minevik, ning kes pärast sõda lükkasid oma väravad migrantidele valla – ei ole igapäevase suhtlemise kogemust kaugetest maadest ja võõrastest kultuuridest pärit inimestega.

Kuid kaastunde ja aitamissoovi ilmutamine on meie inimlik kohus. See on ka meie kui eurooplaste kohus. Ühine Euroopa püsib solidaarsuse vundamendil. Täna ei saa me enam lahti öelda kaasvastutusest Euroopa Liidu eest, keerates selja inimlikule õnnetusele, samuti maadele, mida on kõige valusamalt tabanud kasvav migratsioonilaine.

Aitamisest keeldumisega eitame me euroopaliku solidaarsuse ideed. Me kõigutame sellega ka teiste rahvaste solidaarsust meie maadega. See tähendab aluste õõnestamist, millele me oleme juba veerand sajandit rajanud oma turvalisust ja arengut, oma lootust lahti rebida sõdade needusest, võõrast võimust, meie vaesusest ja viletsusest.

Meie inimlikkuse nimel, meie põhimõtete ja väärtuste nimel kutsume üles meie maade valitsusi ja kodanikke näitama üles tegelikku solidaarsust põgenikega. Et nad ka meie juures leiaksid rahusadama ja varjupaiga – jäädes täiesti vabadeks inimesteks oma tulevikutee valikul.

1. **Bronisław Komorowski**, Poola president aastail 2010-2015
2. **Aleksander Kwaśniewski**, Poola president aastail 1995-2005
3. **Jerzy Baczyński**, nädalalehe „Polityka” peatoimetaja, Poola
4. **Gordon Bajnai**, ekspeaminister, Ungari
5. **Mirosław Bałka**, skulptor, Poola
6. **Zuzana Bargerova**, jurist, Liga za ľudské práva (Inimõiguste Liiga), Tšehhi
7. **Zygmunt Bauman**, sotsioloogiaprofessor, Leedsi ülikool, Suurbritannia – Poola
8. **Uldis Bērziņš**, luuletaja ja tõlkija, Läti
9. **Igor Blažević**, filmifestivali One World asutaja ja kauaaegne direktor, Tšehhi
10. **Henryka Bochniarz**, Konföderatsiooni Lewiatan president, Poola
11. **Michał Boni**, Euroopa Parlamendi saadik, endine administratiiv- ja digitaliseerimisminister, Poola
12. **Marek Borowski**, senaator, endine rahandusminister, asepeaminister i Seimi spiiker, Poola
13. **Bogdan Borusewicz**, Senati spiiker, Poland
14. **Martin Bútora**, sotsioloog, presidendi nõunik, Slovakkia
15. **Bogusław Chrabota**, päevaleht „Rzeczpospolita” peatoimetaja, Poola
16. **Włodzimierz Cimoszewicz**, ekspeaminister, Poola
17. **Liudas Dapkus**, ajakirjanik, päevalehe „Lietuvos rytas” peatoimetaja asetäitja, Leedu
18. **Aleš Debeljak**, luuletaja ja esseist, Sloveenia
19. **Pavol Demeš**, endine välisminister, Slovakkia
20. **Tibor Dessewffy**, DEMOS Hungary esimees, Ungari
21. **Ivaylo Ditchev**, sotsioloogiaprofessor ja kirjanik, Bulgaaria
22. **Magda Faltová**, Integratsiooni- ja Migratsiooniliidu esinaine, Tšehhi
23. **Zsuzsa Ferge**, sotsioloogiaprofessor, Ungari Teaduste Akadeemia, Ungari
24. **Władysław Frasyniuk**, Poola Rahvavabariigi ajal opositsioonitegelane, endine seimisaadik, Poola
25. **Rajko Grlić**, režissöör, Horvaatia
26. **István Gyarmati**, diplomaat, Ungari
27. **Tomáš Halík**, teoloog ja kirjanik, Tšehhi
28. **Agnes Heller**, filosoof, Ungari
29. **Agnieszka Holland**, režissöör, Poola
30. **Štefan Hríb**, nädalalehe “.týždeň.” peatoimetaja, Slovakkia
31. **Michal Hvorecký**, kirjanik, Slovakkia

32. **Ivars Tjabs**, politoloog, Läti
33. **Josef Jařab**, endine senaator, Olomouci Palacký ülikooli emeriitrekter, Tšehhi
34. **Leszek Jażdżewski**, kvartaliaajakirja „Liberté!” peatoimetaja, Poola
35. **Jerzy Jedlicki**, ideeajaloolane, Poola Rahvavabariigi ajal opositsioonitegelane, Poola
36. **Jana Juráňová**, kirjanik, Slovakkia
37. **Aleksander Kaczorowski**, ajakirjanik ja esseist, Poola
38. **Éva Karádi**, kvartaliaajakirja „Magyar Lettre Internationale” peatoimetaja, Ungari
39. **Dávid Korányi**, endine alamriigisekretär, Dinu Patriciu Eurasia Center asedirektor, Ungari – Ameerika Ühendriigid
40. **János Kornai**, emeriitprofessor, Harvardi ülikool ja Budapesti ülikool Corvinus, Ungari
41. **András Kováts**, Ungari Migrantide Liidu Menedék esimees, Ungari
42. **Dominika Kozłowska**, kuukirja „Znak” peatoimetaja, Poola
43. **Ivan Krastev**, Liberaalsete Strateegiate Keskuse esimees, Bulgaaria
44. **Marcin Król**, ideeajaloo professor, Varssavi Ülikool, Poola
45. **Andrius Kubilius**, ekspeaminister, Leedu
46. **Jarosław Kuisz**, internetiajakirja “Kultura Liberalna” peatoimetaja, Poola
47. **Ewa Kulik-Bielińska**, Stefan Batory nim. Fondi direktor, Euroopa Fondide Keskuse esinaine, Poola
48. **Tomasz Lis**, „Newsweek Polska” peatoimetaja, Poola
49. **Ondřej Liška**, endine haridusminister, Roheliste partei esimees, Tšehhi
50. **Ewa Łętowska**, esimene Poola inimõigusvolinik, Administratiivülemkohtu ja Konstitutsioonikohtu erukohtunik, Poola
51. **Vita Matiss**, politoloog, esseist, Läti
52. **Jiří Menzel**, režissöör, Tšehhi
53. **Adam Michnik**, „Gazeta Wyborcza” peatoimetaja, Poola
54. **Piotr Mucharski**, nädalalehe “Tygodnik Powszechny” peatoimetaja, Poola
55. **Jan Němec**, kirjanik, esimees Tšehhi Kirjanike Liit, Tšehhi
56. **Alvydas Nikžentaitis**, Leedu Ajaloolaste Komitee president, Leedu
57. **Zbigniew Nosowski**, kuukirja „Więź” peatoimetaja, Poola
58. **Janina Ochojska**, Poola Humanitaarorganisatsiooni esinaine, Poola
59. **Andrzej Olechowski**, endine rahandus- ja välisminister, Poola
60. **Jurica Pavičić**, kirjanik, Horvaatia
61. **Marta Pardavi**, Ungari Helsingi Komitee kaasesimees, Ungari
62. **Solomon Passy**, endine välisminister, Bulgaaria

63. **Jiří Pehe**, politoloog ja kirjanik, Tšehhi
64. **Dimitrina Petrova**, direktor, Equal Rights Trust, Bulgaaria
65. **Petr Pithart**, ekspeaminister, Tšehhi
66. **Adam Pomorski**, Poola PEN-klubi esimees, Poola
67. **Wojciech Przybylski**, "Respublica Nowa" ja "Eurozine" peatoimetaja, Austria –Poola
68. **Zoran Pusić**, president Civic Inimõiguste Komitee, Horvaatia
69. **László Rajk jr.**, arhitekt, projekteerija ja poliitaktivist, Ungari
70. **Rein Raud**, kirjanik ja kultuuriteoreetik, Eesti
71. **Pauls Raudseps**, publitsist, "Diena", Läti
72. **Adam Daniel Rotfeld**, endine välisminister, Poola
73. **Martin Rozumek**, Pagulasabi Organisatsiooni esimees, Tšehhi
74. **Karel Schwarzenberg**, endine välisminister, Tšehhi
75. **Andrzej Seweryn**, näitleja ja lavastaja, Poola
76. **Sławomir Sierakowski**, Ühiskonnateaduste Instituudi (Instytut Studiów Zaawansowanych) direktor, Poola
77. **Aleksander Smolar**, Stefan Batory Fondi esimees, Poola
78. **Ladislav Snopko**, näitekirjanik, endine kultuuriminister, Slovakkia
79. **Jerzy Szacki**, sotsioloogiaprofessor, Varssavi Ülikool, Poola
80. **Małgorzata Szczęśniak**, teatrikunstnik, Poola
81. **Monika Sznajderman**, kirjastaja, Wydawnictwo Czarne, Poola
82. **Andrzej Stasiuk**, kirjanik, Poola
83. **Soňa Szomolányi**, politoloog ja sotsioloog, Slovakkia
84. **Martin Milan Šimečka**, kirjanik ja publitsist, Tšehhi
85. **Marta Šimečková**, ajakirjanik ja tõlkija, Slovakkia
86. **Petruška Šustrová**, endine dissident, Tšehhi
87. **Adam Zagajewski**, luuletaja ja esseist, Chicago ülikool, Poola – Ameerika Ühendriigid
88. **Péter Zilahy**, kirjanik, Ungari
89. **Andrzej Zoll**, Konstitutsioonikohtu endine esimees, Poola
90. **Erik Tabery**, nädalalehe Respekt peatoimetaja, Tšehhi
91. **Stefan Tafrov**, diplomaat, inimõigusaktivist, Bulgaaria
92. **Béla Tarr**, režissöör, Ungari
93. **Vesna Teršelič**, direktor Documenta - Keskus minevikuga, Sloveenia
94. **Róza von Thun und Hohenstein**, Euroopa Parlamendi saadik, Poola
95. **Dubravka Ugrešić**, luuletaja ja esseist, Horvaatia

96. **Rimvydas Valatka**, ajakirjanik, endine parlamendisaadik, Leedu
97. **Magdaléna Vášáryová**, parlamendisaadik, Slovakkia
98. **Tomas Venclova**, luuletaja ja esseist, Leedu
99. **Krzysztof Warlikowski**, lavastaja, Poola
100. **Jakub Wygnański**, organisatsiooni Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia juhatuse esimees, Poola